

Najviac účastníkov prišlo zo Slovenska

V dňoch 11. až 14. februára sa na severnom (poľskom) úpätí masívu Sniežnika (z českej strany Kráľický Sněžník) v kúpeľnom mestečku Miedzogórze a jeho okolí uskutočnil IX. medzinárodný zimný zraz turistov z Poľska, zo Slovenska a z Česka. Počas troch dní sa na ňom prezentovalo 255 turistov: 95 z Poľska, 99 zo Slovenska a 61 z Česka. Miestni organizátori pôvodne pripravili päť lyžiarskych trás a dve pešie trasy, avšak vplyvom skôr predjarneho než zimného počasia bol súvislý sneh len od nadmorskej výšky 1 000 m. Umožnilo to zachovať dve hrebeňové lyžiarske trasy, obe turistov dovedli k chate PTTK Na Sniežniku.

Napriek obmedzeným snehovým podmienkam si bežkári aj pešiaci prišli na svoje a aspoň na hrebeni si vplyvom skôr zimnej prírody, čo je počas tejto zimy vzácné. Domácim organizátorom patrí poďakovanie za prípravu podujatia a dobrú starostlivosť

- ▲ Na hrebeni Sniežnika
- ▼ Miedzogórze, nástup na prechod
- Zrazová štafeta sa vracia na Slovensko

o turistov z PTTK, KST a KČT. Slovenskí účastníci vzorne reprezentovali KST nielen najvyšším počtom, ale aj aktívnym zapojením do programu. Miedzogórze uzavrelo tretie kolo podujatia rotujúceho medzi Slovenskom, Českom a Poľskom.

Pri preberaní štafety zrazu starosta Oščadnice a predseda organizačného štábu Marián Plevko vyznávačov zimnej turistiky pozval na Kysuce, do kraja, kde sa toto podujatie zrodilo. Jubilejný X. medzinárodný zimný zraz turistov KST, KČT a PTTK sa uskutoční v Oščadnici a okolí 1. až 4. februára 2018. Aby sme však nepredbiehali, v roku 2017 mu bude v Ružomberku predchádzať náš jubilejný 50. zimný zraz Klubu slovenských turistov a stretnutie TOM. Už teraz si naň rezervujte čas od 2. do 5. februára 2017. O týždeň neskôr (9. až 12. 2. 2017) sa v Domažliciach a okolí uskutoční rovnako trochu okrúhly 15. Český zimný zraz turistov. ●

Štefan Kuiš, člen medzinárodnej komisie KST, foto: Edmund Brzozowski a Miroslav Madera

Aj keď sneh zmizne, radosť z turistiky trvá

Pri spätnom pohľade na 49. zimný zraz KST a stretnutie TOM treba vyzdvihnúť veľkú účasť turistov, zodpovednú prácu početného organizačného štábu i podporu mesta Banská Štiavnica. V roku 2015 sa zimný zraz KST neuskutočnil (nenašiel sa organizátor), a tak sa hlad turistov po podobnom stretnutí prejavil spontánnou účasťou na slávnostnom otvorení podujatia. Na banskoštiavnickom Námestí Sv. Trojice sa 28. januára o 19.15 hod. tiesnilo a tešilo vyše 1 000 ľudí – takmer všetci z 1 275 zaregistrovaných účastníkov z celého Slovenska, ale aj z Českej republiky a Poľska.

Priaznivcov lyžiarskej turistiky očividne neodradila predpoveď meteorológov, podľa ktorej malo sneženie vystriedať výrazné oteplenie. Teplá vlna veru priam pred očami účastníkov zĺzala sneh z dobre pripravených lyžiarskych trás. Na rad prišiel plán B: pridali sme pešie trasy a posilnili fakultatívne výlety do okolia. Pivovar Steiger a Vodný raj vo Vyhniach navštívilo za dva dni približne 200 turistov, len o niečo menšej pozornosti sa tešila baňa Všechnvátých v Hodruši-Hámroch, Sklené Teplice a kaštieľ vo Svätom Antone, kam sa prišlo pozrieť asi 150 účastníkov. Z peších trás bol najväčší záujem o výstup na legendami opradené Sitno (za dva dni vyše 600 turistov), priamo v meste bol veľký záujem o prehliadku Starého zámku (vrátane akoby na objednávku pripravenej posterovej výstavy o histórii turistiky, ktorej súčasťou bola aj turistická mapa Banskej Štiavnice z roku 1895) a Kalvárie.

Všetko zlé je na niečo dobré, teplé počasie návštevníkom doprialo lepšie spoznať Banskú Štiavnicu a jej okolie. Turistom, čo v týchto končinách ešte nikdy neboli, magické starobylé centrum baníckeho mesta priam

▲ Na hlavnom banskoštiavnickom námestí sa počas otvorenia zimného zrazu zišlo vyše tisíc účastníkov

počarovalo a z prudkého nárastu „štamgastov“ boli zasa vytešení miestni krčmári a kaviarnici. Intenzívny pohyb a presuny početnej masy turistov počas posledných štyroch januárových dní zaznamenávali nielen miestne seizmologické stanice, ale aj redaktori zo Slovenského rozhlasu a televízie, z televízie Markíza a TA3. Ich svieže spravodajstvo veľkou mierou prispelo k propagácii zrazu a turistiky ako takej. Médiá nezabudli pripomenúť, že práve v okolí Banskej Štiavnice boli pred 142 rokmi vytýčené a vyznačené prvé turistické chodníky na území dnešného Slovenska.

Ešte pár čísel zo štatistiky zrazu: najstaršou účastníčkou bola 85-ročná Oľga Kleinová z KST Sparta Považská Bystrica, najmladší boli dvaja takmer 9-roční turisti. Najpočetnejšia (53-členná) výprava prišla z Nižnej na Orave, z zahraničia prišlo 35 turistov z Českej republiky a štyria z Poľska. Spolu bolo využitých viac ako 30 ubytovacích zariadení, najviac lôžok (372) a stravu pre takmer 500 účastníkov poskytol internát SOŠ lesníctva a služieb. Hladký chod podujatia zabezpečovalo 83 dobrovoľníkov z Odboru KST Vyhne, KST Dr. Téryho Banská Štiavnica, KST Lehotka pod Brehmi, KST OŠK Hodruša-Hámre a KST Tempo Hliník nad Hronom. Pomocnú ruku s finančným alebo nefinančným príspevkom podalo mesto Banská Štiavnica, Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Štiavnica, Banskobystrický samosprávny kraj a ústredie KST. Všetkým, ktorí sa akokoľvek pricinili o peknú atmosféru a úspešný priebeh tohoročného zimného zrazu, patrí veľká úcta a poďakovanie.

Na záver sme štafetu zrazu odovzdali predstaviteľom turistického regiónu Liptov. Centrom jubilejného 50. zimného zrazu KST bude Ružomberok. Naším liptovským kolegom želáme viac šťastia na počasie a aspoň takú podporu a účasť, z akej sme sa tešili my. Priatelia, o rok dovidenia v Liptove. ●

Miloš Ziman, predseda organizačného štábu 49. ZZ KST, foto: Martin Valach

Trenčiansky samosprávny kraj sa stal partnerom KST

Už niekoľko rokov sa KST snaží o viacdrojové financovanie svojich aktivít a ponúka spoluprácu na úrovni samosprávnych krajov. Prvou lastovičkou bola v roku 2011 dohoda o spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom. O rok neskôr bola podpísaná zmluvná spolupráca s Trnavským samosprávnym krajom. V uplynulom roku pribudol ako partner Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) hneď v dvoch projektoch. Najprv sa podarilo prostredníctvom TSK získať finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu SR na vydanie popularizačnej publikácie Na horách s radosťou a bezpečne. Klub českých turistov bol zahraničným partnerom pri príprave tejto publikácie určenej najmä školákovi a menej skúseným turistom.

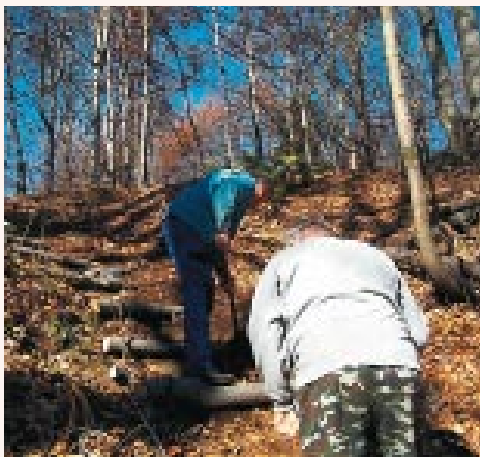
O niečo dlhšie sa rodila Zmluva na obnovu značenia turistických trás a budovanie drob-

nej turistickej infraštruktúry na území TSK. Predmetom zmluvy s finančným objemom 20 000 € je nielen obnova náterov na značkách a smerovníkoch, ale aj celý výstupný pasport značenia, GPS údaje obnovovaných chodníkov s dĺžkou 285,9 km, na niektorých úsekoch spevnenie a vystuženie chodníkov drevom a na desiatich miestach osadenie stojanov s veľkoplošnou turistickou mapou. Keďže po detailnej príprave došlo k podpisu zmluvy až v septembri, KST ako zhotoviteľ nestihol do konca roku 2015 realizovať celý dohodnutý rozsah. TSK ako objednávateľ súhlasil s tým, že podobná zmluva bude podpísaná aj na rok 2016. KST i touto cestou ďakuje vedeniu TSK za pochopenie a vyslovuje mu uznanie za podporu zlepšovania podmienok pre turistiku na území tohto prírodného rozmanitého a turisticky atraktívneho kraja.

(dv)

Obchádzka na červenej trase sedlo Tunel – Veľestúr

Tunel v Kremnických vrchoch, cez ktorý viedol žltý značkovaný chodník TZT 8441 z Tajoja na Skalku, je od roku 2013 pre zával nepriechodný. Postupná erózia svahu nad Tunelom spôsobila aj kritické zúženie červeno značkovaného chodníka TZT 0803 sedlo Tunel – Veľestúr, ktorého trasa vedie po hrebeni ponad Tunel. Prechod po ňom sa stal nebezpečný s hrozbou pádu na jednu či druhú stranu do hĺbky päť, resp. až 12 m.

Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na riziko ďalších zosuvov bol prechod červeno značkovaným chodníkom nad Tunelom 1. novembra 2015 uzatvorený. Uzáver je označený zátarasom a informačnou tabuľkou o obchádzke rizikovej lokality zostupom a následným opätovným výstupom na hrebeň. Pri lyžiarskej túre si to vyžaduje odpnúť lyže, pričom po roztopení snehu poslúžia dočasné schodíky, ktoré vyrobili značkári KST Horné Pršany. Miestne značenie (TIM) zo sedla Tunel je premiestnené na cestu na kremnickej strane, kde sa začína červená trasa č. 0803 na Veľestúr a ďalej do sedla Tri kríže.

Dušan Kaliský

Snemovanie Klubu slovenských turistov

Výkonný výbor KST zvolal na 9. apríla XVII. valné zhromaždenie Klubu slovenských turistov. Uskutoční sa v Žarnovici v Strednej odbornej škole so začiatkom o 10.00 hod. Delegátov na valné zhromaždenie vysielajú regionálne rady KST. Valnému zhromaždeniu bude v piatok 8. apríla predchádzať rokovanie Ústrednej rady KST. Pozvánky na obe zasadnutia sú zverejnené na webovej stránke www.kst.sk.

(dv)

Odznak 100 jarných kilometrov 2016

Odznak 100 jarných kilometrov 2016, v ktorom je zahrnutý odznak spred päťdesiatich rokov

(z roku 1966), možno plniť od 12. marca do 10. júla. Podmienkou na získanie je účasť na otvorení jarnej turistickej sezóny v odbore, resp. regióne alebo účasť na jarných vychádzkach s vedúcim alebo cvičiteľom. Odznak je vhodnou motiváciou a odmenou pre deti a mládež za činnosť v TOM alebo turistických krúžkoch v školách či centrách voľného času.

Cena kovového odznaku je 1 €. Pri objednávkach nad 15 ks je cena 0,90 €. Za každých 10 ks objednaných odznakov je 1 ks zadarmo!

Odznak možno objednať na adrese: 1. ŠK KST Turzovka, Mgr. Vladimír Pekár, Stred 371, 023 54 Turzovka, tel. 0905 576 506, vladimirpekar@centrum.sk, www.turistika.e-kysuce.sk.

Vladimír Pekár

Výzva k verejnosti

Kolektív autorov pripravuje publikáciu Z histórie výstavby turistických útulní a chat v Malej Fatre do roku 1949. Pôjde o tieto chaty: Chata Karola Skřípského v Štefanovej, Chata pod Sokolím, Chata pod Grúňom, Chata pod Suchým (na Plešeli), Majláthova útulňa, Révayova útulňa, Lamošova chata, Chata na Klačianskej Magure, Útulňa pod Malým (Fatranským) Kriváňom (na Meškalkke), Chata pod Chlebom, chaty na Medziholí (Weiderova, Uhrova a pod Rozsutcom), Dvořáčkova chata, Bagarova chata, Flochova chata, Chata Mieru, Longrif búda, Útulňa Andreja Halašu, Chata na Martinských holiach, Malá chata na Martinských holiach, Bošániho útulňa na Kľaku a Útulňa pod Reváňom (Vricko).

Širokú verejnosť chceme požiadať: ak vlastníte fotografie, negatívy či pozitívy alebo máte dosiaľ nezverejnené historické informácie o uvedených útulniach a chatách, poskytnite ich autorom na zhodnotenie a prípadné publikovanie. Prednosť majú údaje spred roku 1949, avšak zostavovatelia privítajú aj údaje z päťdesiatych až sedemdesiatych rokov 20. storočia.

Bližšie informácie a kontaktná osoba: Mgr. Andrej Bendík, PhD., SNM v Martine – Múzeum Andreja Kmeťa, A. Kmeťa 20, 036 01 Martin, andrej.bendik@snm.sk, tel. 043/245 5111. Budeme vďační za každú informáciu alebo fotodokumentáciu. Ďakujeme.

Z kalendára KST – turistická jar

19. 3. – Jarný kľúč

Pešia turistika (25 km), RR KST Lučenec, KST Sokol Halič

19. 3. – Otvorenie turistickej sezóny na Košarisku
Pešia turistika (22 km), RR KST Malé Karpaty, KST TATRAN Stupava

20. 3. – Odomykanie Manínskej úžiny

Pešia turistika (10 km), 15 km, RR KST Považská Bystrica, KST Manín Považská Teplá

2. 4. – 25. Jarné prebudenie

Pešia turistika, Turistika mládeže (10 km), RR KST Žiar nad Hronom, Odbor KST Vyhne

3. 4. – 60. Prívitanie jari

Pešia turistika (10 km), RR KST Prešov, RR KST Prešov

10. 4. – 29. Onkokardioturistika, 100 jarných km

Pešia turistika (8 km), RR KST KT mesta Košice, KT Medicína Košice

17. 4. – Výstup na Krivoštianku, 100 jarných km

Pešia turistika (8 km), RR KST Michalovce, KST Chemko Strážske

24. 4. – 3. Otvorenie 100 jarných km na Marťakovskom vrchu

Pešia turistika (10, 15 a 20 km), RR KST Čadca, Polom Raková, RR KST Čadca

Viac na www.kst.sk